

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeča Neža“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „DAN“ s prilogo dostavljati na dom celoletno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike stane „DAN“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik
s tedensko humoristično prilogo Bodeča Neža.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeča Neža“.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Franciškaška ulica št. 6.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirane pisane ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvalo vrsta 20 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Koren. — Last in tisk „Delijsko tiskarno“.
Telefon številka 118.

Jugoslavija in Slovenci. — Volilni shod v Pulju. — Priprave v Mariboru. — Povedeni na Koroškem. — Albaniji se bliža konec. — Vstaši pred Dračem.

Slovenci kot predstraža Jugoslovanstva.

Ravnokar je izšla v Pragi prva številka „Jugoslavije“, ki jo izdaja jugoslovanska mladina. „Jugoslavija“ prinaša lepe članke v slovenskem hrvatskem in srbskem jeziku. Na dveh mestih (v uvodniku in v članku o nar. jedinstvu) je govor o velikem pomenu Slovencev za Jugoslovanstvo. Obe mesti se nam zdita važni, ker v tem vidimo pravo stališče naše mladine.

V uvodniku čitamo: „Obdani z železnim obročem velikih narodov, kulturno silnejših in politično organiziranih, bi se morali mi — tudi tedaj, ako bi ne bili dani pogoji, da stvorimo eno enotno močno jugoslovansko celoto, kot enaki narodi združiti, da rešimo svoj obstoj, ki je v nevarnosti.“

Nemčija obdana od dveh elementov (Francozov in Rusov) pada preko Trsta na nas. Italija kot morska država, se krčevito drži Adrije, svoje edine sigurne podlage, Mažari, ki hočejo k morju, udarjajo na most, ki spojuje slovenski del našega naroda, da nas razbijejo in izroče Slovence na milost in nemilost Nemcem in Italijanom.

Ako si Nemčija osvoji Trst, pokopana je naša nada za bodočnost, ako propade slovenski del naše nacije, ki čuva v gorah mrtvo stražo na severni naravni granici Jugoslavije, potem je odprta pot nemškemu navalu preko hrvatskih in slavonjskih planjav do Srbije in še naprej. Naš pogled v bodočnost nam odločno veleva, da podpremo Slovence materijalno in moralno, — tudi tedaj, ko bi njih sedanja generacija hotela v drugo smer.

Obstane Slovencev je za naš nacionalni obstoj; conditio sine qua non. Zedinjeni bomo zgradili zid, da ustavimo nemški „Drang nach Süden u. Osten“.

Tako piše uvodnik.
Na str. 28 pa čitamo: „In to naše jugoslovansko morje od Trsta do ustja Bojane, ki nas najlepše veže z Evropo, je tudi najnaravnejša straža naše individualnosti, kakor so na severu naša prirodna meja — Alpe. Iz tega se vidi važnost Slovencev za naš razvoj.“

Slovenci kot poseben narod ne pomenijo silo, Srbi in Hrvati brez Slovencev niso enota.

Prinašamo te vrste, ker vidimo v njih svoj življenjski pomen. V tem je smisel našega dela, našega življenja, našega boja in obstoja. Zdaj vemo, za kaj se bomo na Trst, za kaj se bomo na svojo severno mejo. Za se in za skupnost, ki nam da za to življenjske sile. Svesti si te svoje važnosti, kot predstraža Jugoslovanstva ob Adriji in ob Alpah, bomo s tem večjo silo, samozvesto in odločnostjo bojevali svoj težki boj.

Volilni boj v Istri.

Jugoslovanski železničarji v Pulju so imeli v nedeljo, dne 24. t. m. volilni shod, na katerem se jim je predstavil deložnorski kandidat za splošno kurijo v Pulju, dr. Rudolf Pederin, predsednik puljske podružnice „Narodne delavske organizacije“. V jako lepem govoru je dr. Pederin razvil svoj program, naglašajoč, da naj puljski delavci dne 7. junija z volitvijo njegove osebe dokažejo, da se bore za one ideje, ki jih v narodnem in socialnem pogledu zastopa jugoslovansko delavstvo. Za njim je govoril strokovni tajnik Z. J. Z., g. Mrak iz Trsta, ki je povdarjal, da imajo ravno jugoslovanski železničarji največ razloga, da z glasovnico v roki protestirajo tudi proti onemu zistemu pri železnici, ki vidi v jugoslovanskemu železničarju manj vrednega človeka, proti zistemu, katerega opora danes niso več samo Nemci, temveč tudi njihovi politični zavezniki Italijani. Precej številno navzoči železničarji so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem obeh govornikov ter so nato ob splošnem navdušenju soglasno sprejeli kandidaturu znane borilca za jugoslovansko delavsko stvar, dr. Rudolfa Pederina. — Dne 7. junija naj noben železničar v Pulju ne pozabi na svojo dolžnost. Italijani in Nemci so se proti nam združili, zavedno jugoslovansko delavstvo v Pulju pa naj poskrbi, da bodo 7. junija čutili, kaj zmora zedinjena delavska moč našega jugoslovanskega delavstva.

Štajersko.

Nemške provokacije. Binkoštno nedeljo in ponedeljek se vrši v Mariboru nemški „Burschentag“. Da prireajo nemški bursaki svoja letna zborovanja vselej le v narodno mešovitih krajih, mestih, je znano. Znan pa je tudi tendenca teh letnih zborovanj. Nje namen ni čisto nič drugega, kot izživati slovenski živeli. Naravna posledica teh „Burschentagov“ so skoro povsodi spopadi z narodom. V torek se nas je od celotne verodostojne strani prav resno svarilo, da bodimo pripravljeni na vse. Treznejši Nemci so sami v skrbeh in zato to svarilo. Mi ne moremo drugega, kot prositi naše merodajne faktorije v zadnjem hipu, da ukrenejo za ta dva dneva v zadnjem trenutku vse potrebno. Prosimo za to, a prosimo z vsemi poudarkom. Znal bi se pripetiti, da se bo od nasprotne strani zagotavljalo baš nasprotno. Ne dajte se prepovoriti, ali pa — bodite soodgovorni za vse slučaje. Ponemčeni mariborski mob se pripravljajo z vsakim dnevom. Nastopiti namerava v večjem številu, kot kedaj prej. V tem slučaju mestni policijski aparat ne bo zadoščal. Prepričani smo, da bo izgubil vso oblast. Zato pa zahtevamo od vseh v pošte prihajajočih faktorjev poslednjič, da preskrbe drugo, zadostno varstvo!

Maribor. (Razno.) Svojo pisarno baje namerava opustiti nemški odvetnik dr. Mravlagg. Pravijo, da preide pisarno v roke mladega dr. Schmiedererja, s kojim se Mravlagg radi tega že pogaja. — Od 1. do 7. junija je v Flöbergasse št. 4 razstava škodljivcev. Ki jih ima alkohol. — Ko je pred dnevi peljal posestnik Kralj nekaj poljskih pridelkov v mesto, ga je splašeni konj udaril v levo stran života in mu zlomil eno rebro. — Po mestu govore, da se je ustrelil, ozir. obstrelil, v drugič, hčerka nekega trgovca na Tegethoffovi cesti. — Obesil se je hišnik paromfarnja „Scherbaum“ iz jezle, ker so ga nekaj okregali. — Izsledilo se je par novih hujšakačev Nemcev, ki so aranžirali krvave spopade pred cirkusom „Kratelje“. — Jože Golob, kovač v Sp. Radvanju je bil obsojen na 13. mesecev ječe, ker je svoji ženi grozil s pobojem in vlomil v vilo Wastian. — Tri dni zapora je dobila M. Beranič, žena prožnega delavca, ker je pustila 16mesečnega sinčka brez varstva. Mali je padel v gujico in se zadušil.

Maribor. Prihodnji teden gostuje na našem odru igralci ljubljanskega deželnega gledališča. Repertoar je prav dobro sestavljen in upamo, da se predstav udeležijo vse slovensko mariborsko občinstvo!

Maribor. Na obč. zboru naših podružnic D. C. M. se je govorilo

o loteriji, čije čisti dobiček naj bi bil namenjen slovenski C. M. studenški šoli. Načrti za srečke so že davno zgotovljeni, a sedaj je menda vsa stvar — zaspala? Kaj je na tem resničnega?

Brežice. (Avtomobilska nezgoda.) Pred dnevi je peljal šofer V. Hamal od St. Lenarta proti Brežicam. Srečal se je s hlapcem Jož. Poljanecem, ki je dajal znamenja, da naj Hamal počasi vozi. Ta se na to ni oziral, Poljanca sta konja podrla in prišel je pod voz, ki mu je obe nogi na več mestih zdrobil.

Trbovlje. (Nesreča.) Rudarju Cirilu Glušeku je pri delu v rovu zmečkala plast zemlje desno nogo.

Trbovlje. (Nesreča vsled eksplozije.) Ko sta pred dnevi delavca Urek in Borovič razstreljavala blizu stare kantine v Doberni zemlji, je zadnji naboj predčasno eksplodiral in raztrgal Borovič desno roko.

Grobelno. (Dete zginilo.) Dne 20. t. m. je šel triletni sinček Lojze posestnika Zajkota na pašo k svoji sestrici. Tam je mali nekaj časa tekal okoli in se igral, na to pa kmalu brez sledu izginil. Sumi se, da je bil mali odveden, ali pa, da je padel v potok blizu pašnika. Zdi pa se, da je prva domneva pravilnejša, kajti potok so po vsej njegovi dolžini preiskali, a o malem niso našli nikakršnega najmanjšega sledu. Ta vest je po eni strani zelo čudna, vendar se nam dozdeva primerna opazka, da se kljub po Sp. Štajerju manjše tolpe cigánov. Mogoče pa je seveda tudi, da se je mali zašel.

Maribor. (Sodba o naših hotelih.) Za časa dirk so pričakovali mariborski hotelirji, da bodo delali veliko kupčijo. Varali so se v vsakem oziru. Gostje so prihajali z jutranjimi vlakci, ali pa avtomobili iz Grada in se vračali takoj vedno tje nazaj. Če je bila na železnici direktna zveza z dirkalščem, so kar na juž. kolodvoru presedli. Hoteli so ostali vse te dni prazni in so tuji prenočevali raje v Gradcu. Vzrok tiči v hotelski nesnažnosti. Nek udeleženec, s celo družino in lastnim avtomobilom, je na vprašanje, zakaj ne ostane v Mariboru, dejal: „Alles verwantzt.“ To pove dovolj!

Goriško.

Iz Gorice. V „Dnevu“ z dne 21. t. m. omenja poročevalec iz Gorice, da se občinstvo pritožuje nad goriškimi slovenskimi trgovci, češ, da so dražji nego tujerodci. Ne zanikam, da bi se ne bil pripetil kak slučaj, ki bi odgovarjal tej trditvi; tudi po mojem mnenju je brezvestno z geslom „Svoji k svojim“ delati take vrste dobičke. Ali kot trgovcem naj mi bo dovoljeno, da spregovorim v svojo obrambo in mislim, da mi ne zamerijo moji tovariši, če govorim

tudi v njih imenu par besed. Ne maram konstatirati dejstva, da se ravno velik del slovenske inteligence v Gorici poslužuje tujih trgovcev, med tem ko je nižje ljudstvo bolj zavedno in z nami tudi povsem zadovoljno. Vprašam le one, ki se jim je morda pripetilo kak slučaj, da so dražje plačali pri domačinu kakor pri tujcu, ali so pomislili, na kak podlagi je mogoča konkurenca z neslovenskimi trgovinami. Tak slučaj, o katerem se ravno govori po Gorici je ta, da je znan rodoljub, ki se povsod rine v ospredje in ki nosi svoje narodnjakarstvo samo na jeziku, odsvetoval nekemu hotelirju v Gorici, posluževati se pri nakupu kruha in mesa pri slovenskih prodajalcih, če hoče imeti več gostov. S tem ravnanjem gotovo ni mogoče pomeniti odprno moč slovenskega trgovca in obrtnika, proti laškim. Značilen pri tem je odgovor hotelirja, ki ni naš človek, da je z mesarjem in pekomo zadovoljen in da jih zato ne opusti. Znan so mi še drugi slučaj, katerih ne maram danes navajati, rečem le, da naj se vsak slučaj izkoriščanja naznani, da ne bodo trpeli še nedolžni zraven. — Trgovci.

Dnevno.

Švabi cvilljo. Švabi so strašno hudi, da mi Slovenci smemo na belokranjski železnici slovensko govoriti. Božjast jih premetava radi slovenskih govorov, s katerimi so naši župani pozdravljali železniškega ministra, na katerega so ravno nastopili naši županov in naših slovenskih deklic napravili najboljši vtis. Celo deželni predsednik baron Schwarz bo menda sedaj zanihan med veleizdajalce zato ker je govoril slovensko in samo slovensko. Švabi tega ne morejo preboleti. Kot volk pred ognjem, takšen strah so začutili Švabi pred slovensko od cesarja potrjeno trobojnico. Seveda Švabom diši frankfurcarica, ta bi jim bila po godu. Naj nikar Švabi ne upajo, da bodo pri nas na Kranjskem vstvarili kdaj iste razmere, kakor se jim jih je posrečilo ustvariti na Koroškem, kjer naše ljudi zapirajo, če si upajo slovensko govoriti na železnicih. Nemški krič v „Deutsche Stimmen“ se zdi celo „Slovenicu“ preneumen in zato piše: „Gospodje (kakšni gospodje?), če niste nori, ne vemo, kaj ste. Ampak, presneto se bo ta holestna nestrnost še nad Nemci maščevala! Ubogi nemški narod, ki bo nosil posledice fanatizma svojih voditeljev. Mi tudi tako pravimo!“

Na morje! Pod tem naslovom prinaša „Obzor“ članek, ki kaže Hrvatoma važnost njihovega morja, ki ga hočejo zasesti Mažari.

LISTEK

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.
(Dalej.)

Polje domnevanj mi je odprto in spuščam se vanj kakor v temen gozd, z gotovostjo, da ne zagledam nikoli rešilne luči, ki bi vodila moj korak in moje obupno iskanje! Da, madam! Kdo mi more dokazati, da podla in nizkotna ženska, ki mi je dala za zibelko cerkvene stopnice in me obsodila jedva rojenega že na smrt — da ta ženska ni bila v resnici velika kraljica, ki je hotela pokopati skrivnost svojega greha v mojem grobu! Kdo pa sem? Jaz, ki me hočete posaditi na prestol! Najdenec sem, madam! Nesrečnež, ki sta ga zatajila oče in mati že ob rojstvu, dvomno bitje, ki mu še najslabši ne marajo podati roke in ki mu darujejo najboljši majhen spoštovanje kakor miloščino... zakaj nihče ne ve, iz kakega zločinskega objema sem se rodil! Le ena ženska ena sama, je imela usmiljenje z mano. Ta ženska me je pobrala, vzela me v svoje naročje, vzgojila me enako kakor svojega sina; smehljala se mi je in me božala, kakor bi me bila morala božati moja mati;

tolažila me je mladeniča, ko sem izvedel nesrečo svojega rojstva. In ženska je zdaj moja prava mati... moja kraljica je... velika in plemenita Ivana Albreška... Pa me prašate, ali jo ljubim, madam! Ljubim jo, kakor le more ljubiti človek svojo rodno mater; moja vdanost do nje je pripravljena žrtvovati zanj vse, kar je mojega na svetu, in boli me samo, da tega ni več kakor — ubogo življenje! Srečen umrem tisti dan ko mi poreče moja kraljica, da 'i moja smrt koristi. Dotlej, madam, pa hočem živeti v senci zaščite, s katero me odeva — živeti v njeni bližini, paziti na vsakogar, kdor bi se mi zdel sumljiv, s to svojo roko, ki se ne bi tresla in bi zadela dobro — to vam prišeeh!... Se eno besedo, gospa in kraljica... kar se tiče moje prave matere, nje, ki me je zavrgla, ji ne morem želeči drugega, kakor da je ne bi spoznal nikoli!

To reki se je grof de Marijak odmaknil, prekrizal roke in počakal. Morda je upal, da se izvije Katarini vendarle kak vzkliz iz globine duše. Toda slabo je poznal kraljico.

Brez vidnega razburjenja, ne da bi ji vztrepetala le ena mišica obraza, je zmajala z glavo.

„Razumem vas, gospod,“ je dejala, „razumem, koliko ste morali pretrpeti, in razumem tudi vašo ljubezen do moje sestrice Albre-

ške. Zdaj vem vse, kar sem hotela vedeti. Vi ste v resnici plemeniti človek, ki so mi ga hvalili vsi. Lahko se torej zanesem na vas, kar se tiče sreče kraljice navarske. In to je vse, česar mi je trebalo. Idite, grof: kmalu hočeva nadaljevati razgovor o velikih načrtih, ki sem vam jih omenila. Bolj ko kdaj se mi zdite vredni, da zasedete navarski prestol, ako sprejme Henrik Bearnski drugo kraljestvo. Za zdaj pa zadoščaj, ako sporočite kraljici, moji sestrični, vse predloge, ki sem vam jih povedala.“

Odslovlja je grofa s temi besedami, mu je Katarina po dvorski šegi pomolila roko. Toda mladi mož gotovo ni videl te kretnje, zakaj, namesto da bi poljubil kraljico roko, se je le globoko poklonil. In roka Katarine se je vrnila počasi na ročnik naslanjaja.

Marijak je odšel. Rudžieri se je zgnil, kakor da ga hoče spremiti. Toda Katarina ga je zadržala z ukazujočim pogledom. Kakor hitro se ji je zazdelo, da je dospel Marijak v pritičje, je prišla astrologa za roko.

„Ve!“ je dejala.

„Ne verjamem!“ je rekel Rudžieri.

„A jaz ti pravim, da ve!“

Daj hitro znamenje!“

„Madam! Madam! Najin otrok je!“

Srdito ga je vlekle k oknu in ga odprla z lastno roko.

„Znamenje!“ je zarohnela.

Ta hip se je pojavil Marijak na mostu. Katarina je videla njegovo sloko, močno postavbo.

„Milost, Katarina!“ je stokal prestrašeni oče. „Milost otroku najine ljubezni!“ je dodal, izkušaje pridobiti vsaj par sekund dragocenega časa.

Brez besede mu je odtrgala Katarina piščalko, ki jo je nosil na zlati ovrtni verižici, ter jo nastavila na usta, da zažvižga in da znamenje, o katerem je govorila...

Rudžieri pa jo je prijel zdajci za roko.

„Poglejte!“ je rekel tiho.

Na razvalinah, oknu nasproti, se je bila vzravnala človeška postava. Mož, ki sta ga zagledala Katarina in Rudžieri, je dohitel naglo grofa in mu segel pod pazduho. Oddaljila sta se oba.

Bil je vitez de Pardajan.

„Dal se je spremeniti!“ je zamrmrala Katarina s tako srditim glasom, da je stresel Rudžierja hud mraz.

„Da!“ je odgovoril. „In nedvomno čaka v sosedščini več njegovih ljudi. Naši štirje sabljači jih ne bi zmogli... Sicer pa... vidite... Zdaj je res že prepozno!“

Astrolog si je oddahnil.

Katarina je vrgla jezno piščalko ob steno in škrtnila:

„Nocoj mi je ušel... a zamujeno je samo preloženo. Zdaj ga vsaj vem kje iskati... On ve vse. Renat! Kako je izvedel? Od koga? Ah, gotovo mu je povedala ta satanska Ivana Albreška!... Toda kako je izvedela ona?... Oh, ta človek mora umreti čimprej... in tudi Ivana mora izginiti...“

Pomirila se je zdajci in se potopila v globoko premišljevanje.

Pomalem ji je razsvetlil obraz tisti strašni smehljaj, ki ga je poznal zvezdoglede tako dobro...

„Madam,“ je prašal, izkušaje jo odvrniti, „kako bo z aretacijami? Pripravljeni je vse...“

„Ne, ne!“ je odgovorila živo. „Kolinija in kralja navarskega naj puste lepo v miru... Ali ne vidite, Renat, da jim pove tisti, ki je bil tu, še nocoj: vaša navzočnost v Parizu je znana kraljici! Občudovali bodo moje velikodušje... Eh, zdi se mi, da zori stvar kar sama od sebe. Za mesec dni bo zbrano v Parizu vse, kar je odličnejši hugenotov na Francoskem. In takrat...“

Katarina roka se je iztegnila proti oknu. Ustnice so se zganile, kakor da šepečijo strašno kletev nad spavajočim mestom. Rudžierja je stresel mraz...

(Dalej.)

Trst in Reka sta dve točki, v katerih s borimo Slovenci in Hrvati proti tujemu navalu. Oboje ima za nas isto važnost, ki jo omenjamo danes na uvodnem mestu. (Prim. današnji uvodnik!)

Slika prof. Skerliča prinaša »Jugoslavija«, ki je ravnokar izšla v Pragi in se dobi v knjigarnah. Naročnina 10 K na leto. Med slovenskimi članki je najboljši Albina Ogriza, na katerega posebno opozarjamo.

O gospodarski zavednosti bi vedel marsikateri slov. obrtnik peti žalostno pesem. V mestu K. na Dolenjskem so si omislili neko gospodarsko napravo. Prišlo je več ponudb domačih in tujih tvež. Dasi je bila domača najcenejša, je dobila delo dunajska firma, baje zato, ker obstoji že 40 let, domača pa šele 20 let. To je res značilno za nas.

Nehvaležnost sveta. Iz Radovljice nam pišejo: »Slovenec« je prišel dne 12. t. m., da je mestni občinski zastop imenoval v »slavnostni seji« dne 11. t. m. železniškega ministra Forsterja in viteza Pogačnika častnim meščanom zaradi »velikih zaslug« za nov kolodvor. — Mestni zastop radovljiški je s tem svojim korakom pokazal, da ne pozna prav nič zgodovine radovljiškega kolodvora in da se je pokazal žudno nehvaležnega možu, ki ima prvič največ zaslug ravno pri vprašanju kolodvorskega vprašanja in drugič premnogo zaslug za ves razvoj mesta Radovljice in ta mož je c. kr. okrajni glavar Franc Župnek. Gospod Župnek se je pečal z vprašanjem radovljiškega kolodvora že ob času, ko sedanjí žel. minister se sanjal ni, da bo kdaj minister. Seveda, ko bi se izpeljal načrt okrajnega glavarja g. Župneka, bi danes mestni zastop imel 50.000 K manj dolga, kolodvor bi pa stal na lepšem, ugodnejšem kraju, kakor bo »menda« sedaj stal. Prepričani smo, da gospoda glavarja ne boli preveč to preziranje, ker predobro pozna sedanjí občinski zastop.

Gorje pri Bledu. Naš poslanec župnik Piber je prav priljubljen mož. Zadnjič, pretečení pondeljek, so imeli kmetje tam nekje v Bohinju shod — seveda sami klerikalci — zaradi neke pašne pravice. Skod je bil tako buren, da je naš »Ljubljene« moral s shoda bežati. Pred »Becom« v Boh. Bistrici so pa menda že padale trde kmetijske roke — če ne po blagoslovljenem telesu — pa po zraku. Oj, ti nehvaležni svet, ti. — Gorjan.

Dopis iz Št. Lamberta. Kapela sv. Cirila in Metoda dobi po daljšem odmoru zopet častilce iz naše okolice in sicer Binkoštní pondeljek. Prihiteji bodo namreč v naše lepe hribe prijetelji družbe sv. Cirila in Metoda iz cele naše okolice. Obljubljen nam je tudi naš stari župnik g. Berce, ki je omenjeno kapelo svoj čas zgradil, zbral družbi Ciril-Metodovi pokroviteljstvo in uvel lepo navado, da praznujemo leto za letom praznik šc. Cirila in Metoda in to svoje praznovanje dokumentujemo v javnosti z mnogoštevilnimi kresovi. Nadejamo se, da se zbere dovolj denar ob dopoldanskih urah iz okolice naše občinstvo, zavedajoče se pomena Ciril-Metodove družbe. Sestanek se vrši ob vsakem vremenu, svetujemo pa, da se dotičnik, ki hoče imeti gorko kosilo, priporoči dobremu gostilničarju gospodu Vrtačniku, da se ga spomni takrat, ko bo sestavil ledilni list. Na svidenje!

Ljubljanski igralci uprizore danes, v petek dne 29. t. m., v Tržiču burko »Maks v škripčih«, ki je v Ljubljani in sicer v Kranju občinstvo izvanredno dobro zabavala. — Jutri, v soboto dne 30., se uprizar ista burka na Jesenicah, na binkoštno nedeljo pa v Celovcu, in sicer ob pol 5. popoldne.

Dobra sadna letina se obeta sadjarjem in gostilničarjem na Sorskem polju. Posebno bogata bo letina na jabolkah, hruškah in češnjah. Mrzle zadnje noči niso napravile nikake občutnejše škode niti orehom, niti drugemu sadnemu drevju.

O ogrskih ciganih. Zadnjič smo poročali o tatinskih ogrskih ciganih, ki so izvrševali v okolici Novega Mesta vlome. O teh ogrskih ciganih nam piše prijatelj našega lista še naslednje: Leta 1906. je bilo v Vidmu pri Krškem in v okolici izvršenih več predrznih tatvin. Takrat so zaprli po nedolžnem več domačih ljudi, ki so sedeli štiri mesece v preiskovalnem zaporu v Celju. Po teh štirih mesecih pa se je izkazalo, da so bili storilci, ki so zažgali tudi eno hišo, ogrski cigani. Po nedolžnem zaprtje so potem seveda izpustili. Toda kaj pa zamuda časa! Njih poslanec, dekan Žižkar, se je sicer trudil, da bi izposloval kako odškodnino za čas, izgubljen v zaporu, toda zaman.

Oškodovanci niso dobili nič. To se je godilo na Vidmu in v Krškem, kar še dobro pomni ljudje.

Nesreča vsled splasenege konja. Ko se je peljala posestnica Polona Dolinarjeva preteklo nedeljo krog šeste ure zvečer v družbi neke 75letne kajzarice na vozu domov, se je konj na državni cesti v Podsmreku ustrašil nekega avtomobila in je začel dirjati, dokler ni zadela v neko vrtno ograjo in se na ta način oprostil voza. Dolinarjeva in njena spremljevalka sta odleteli z voza, vendar pa sta se k sreči le lahko poškodovale.

Otrok utonil v gnojnici. Dne 25. t. m. zvečer je padla dvajset mesecev stara Justina Vegelj, hči železniškega delavca, iz Sela, v neko gnojnico in je v njej utonila.

Nevaren sunek. 80letna Marjeta Roblek iz Predvdvora se je te dni prepirala z nekim šestnajstletnim dekletom. Med prepriom je sunil deklič starko tako močno v prsi, da je padla na tla in si zlomila levo nogo v stegnu.

Samomor. V Logatcu se je ustrelil dne 25. t. m. urar Franc Balleg. Pred nekaj leti je prišel v Idrijo, da odpre tam urarsko trgovino. Ker pa mu je obrt malo nesla, je zapustil pred nekaj dnevi Idrijo, da poskusi drugod svojo srečo. Balleg zapuša vdovo z več nepreskrbljenimi otroci.

Kap ga je zadela. V Idriji je umrl pretekli pondeljek rudarski poduradnik Aleksander Pivk na posledicah kapi, ki ga je zadela med delom v tovarni za cinobor.

Hlapec surovina. Dne 21. t. m. popoldne je naletel petnajstletni hlapec Jože Bohutnik pred cerkvijo v Dobrunjah na več dečkov, s katerimi se je začel brez vsakega vzroka prepirati. Ko so dečki pobegnili, je začel Bohutnik metati za njimi kamenje. En kamen je priletel devetletnemu Pavliču tako močno na glavo, da je deček padel omamljen na tla in da je dal časa ležal brez zavesti na tleh.

Nesreča. V Stražišču je padel te dni šestletni posestnikov sin Rudolf Volčič med igro več metrov globoko s poda in je zadobil več notranjih poškodb.

Kamen mu odsekal prst na roki. V Oabrijh pri Dobravi se je ponesrečil 26letni delavec Janez Sturm pri podiranju nekega zidu na ta način, da mu je kamen odsekal prstane na levi roki.

S kopitom v obraz. Dne 22. t. m. je udaril v Spodnjih Domžalah 49letnega delavca Janeza Jerovška neki konj s kopitom v obraz in ga je težko poškodoval.

Obstreli ga je. Ko se je peljal pretekli pondeljek zvečer posestnik Jožef Šink iz Moš v smledniškem okraju skozi vas sv. Valburga, tudi v smledniškem okraju, ga je obstreli neki neznanec. Kroglja je prodrla Šinku levi čevelj in ga je poškodovala na nogi. O storilcu ni ne duha ne sluha.

Zidovje mu je padlo na glavo. V soboto, dne 23. t. m., je padlo pri neki novi stavbi v Kranju zidovje 23letnemu zidarskemu pomočniku Janezu Galetu na glavo in ga težko poškodovalo.

Nočni napad. Preteklo nedeljo krog enajste ure ponoči se je vračal domov posestnikov sin Valentin Jurman iz Zgornje Senice s svojim tovarišem hlapcem Valentinom Polancem iz Sore. Na cesti med Svetjem in Medvodami sta ju napadla dva fanta, ki sta šla za njima in sta ju brez vzroka s poleni namahala. Oba napadencata sta zadobila več poškodb.

Aretacija tatu. Te dni je bil aretiran v Vintgarju 39letni dinar Tomaž Celik iz Istrije. Celika, ki je hudo na sumu glede neke tatvine, je orožništvo izročilo okrajnemu sodišču v Radovljici.

Izpred porotnega sodišča. v Novem mestu. Pred poroto stoji Martin Rogelj iz Pekla na Dolenjskem, ki je pred tridesetimi leti umoril svojega brata in o katerem je »Dan« svojčas že obširneje poročal. Obtoženec zagovornik predlaga, da se obravnava preloži v svrhu opazovanja obtoženčevega duševnega stanja, čemur je sodni dvor ugodil. — Zaradi uboja sta bila obsojena dva fanta, Anton Pirc in Janez Jakše, oba iz Podljudna. Kakor smo že poročali, sta omenjena fanta tepla v Veselovi gostilni v Podljudnu Jožefa Knafelca s pestmi in s steklenicami tako močno po glavi, da je nastopila smrt. Pirc je bil obsojen na dve in pol leta. Jakše pa na tri leta težke ječe.

Narodna dolžnost nas kliče. Ne bijemo boja z orožjem, a kljub temu je boj naš z našimi sovragi na mejah več kot krvav. Tisoč in tisoč slovenske dece bi izgini za slovenski narod za vedno, tisoč in tisoč bojevnikov za našo lepšo prihodnost bi se izgubil, če bi ne imeli naše šolske »Družbe sv. Cirila in Metoda« in »Branibora« v Ljubljani, ki skrbita za našo mejo, za mladino, enkratne borbe. Da pa bosta obe društvi lahko vršili svojo sveto nalogo, je pa dolžnost vsacega Slovenca, da ju po vseh možnostih podpremo. Tudi mi smo bojevniki; s tem, da podpiramo Družbo sv. Cirila

in Metoda, se borimo za lepšo bodočnost. Naj nikogar ne primanjkuje v vrstah, ki se 6. in 7. junija strnejo okoli naših dveh obrambnih društev, da vrše svojo sveto narodno dolžnost.

— Kdo ruje? Na naš včerajšnji uvodnik se jezi »Slovenec«, češ da ruje proti skupnemu nastopu v Istri. »Slovenec« se baha, da klerikalci molče, kljub temu, da sta dva napredna kandidata. Gospodje klerikalci so pozabili, da je v tem razlika, če sta dva naprednjaka — pa cela vrsta klerikalcev. To je izrabljanje položaja v lastno korist. Drugič se pa nam zdi važno, da se ob taki priliki, ko gre za narodno zmagovanje, ne razvijajo strankarski programi, ki vzbujajo nezaupanje. (Ljubljanski klerikalci bi pač lahko vedeli, da se klerikalne kranjske politike boje na severu in jugu naše mile domovine!) Zato bi na volilnih shodih ne smeli niti naprednjak, niti klerikalec podurjati strankarskega programa. Ako gre za skupen nastop in za narodno zmagovanje, potem ni treba hujškanja na shodih. Toda klerikalci se tega ne drže, ker imajo svoj namen. O tem je pisal isti dan, kakor mi, tudi »Riečki Novi List«. Proti slogi rujejo torej oni klerikalci, ki na shodih prodajajo svojo politiko. Mi smo na to samo opozorili. Zmaga bo mogoča le v odkritem skupnem nastopu.

— Dijaštvo in policija. Včeraj smo že poročali, da je začela ljubljanska policija med dijakimi stikovati, ne da bi povedala, kaj hoče; ključ jih kar v trumali na zasiljanje. In to vse na konfidentska poročila nekega Švaba. Nekaj podobnega se godi tudi v Zagrebu, kjer je začela policija kar na debelo aretirati dijake raznih zavodov, hoteč zaslediti nekaj, česar ni anarhistična organizacija in atentatorje in bog ve kaj še. »Zasleduje« na podlagi izmišljene denunciacije nekega policijskega uradnika Bedekoviča (ali Bedakoviča), ki si je razne stvari izmisli, da bi preje avanziral. Ja, prokleto, če pa začena policija mladino smatrati za material, iz katerega si dela svojo kariero, tedaj je pa zadnji čas, da proti temu naši poslanci nastopijo! Zakaj pa jih imamo, kot za to, da stoje ob resnih dogodkih na straži? Davke zna še vsakdo naložiti — ampak postaviti se proti krivici, to je pa že nekaj resnejšega! Izkažite se tu!

— Še enkrat podraženje stanovanj. Prejeli smo: Opetovano smo poročali v »Dnevnu« o neznosni ljubljanski draginji, posebno pa še o draginji stanovanj. Mislili smo, da se bodo razmere izboljšale, toda pomagalo ni nič. Stanovanja se je vedno zviševala, posebno pa sedaj z mesecem majem. Kako oderuško so postopali s strankami nekateri hišni posestniki, to presega že vse meje. Ti ljudje so menda mislili, da jim morajo stranke kar v dveh letih hiše plačati! Toda pri tem so se vrezali in še precej! Sedaj imajo 21 velikih stanovanj na razpolago, katera so jim ostala — prazna. Seveda oni se bodo izgovarjali s tem, da je velika stanovanja težje oddati, kakor pa srednja, kar pa ni resnica. Tukaj samo en slučaj: Kranjska šparkska bo letos dogotovila svojo hišo v Gradišču, tako da se nekaj strank preseli tja že z avgustom, vse ostale pa z oktobrom letošnjega leta. V tej hiši bo okrog 50 stanovanj, nekatera med njimi tudi velika in prošnja za ta stanovanja so pa dobili celih 182. To pa je gola resnica, kar smo izvedeli od zelo verodostojne strani. Stranke pa niso niti vprašale, kako draga bodo stanovanja, temveč so zadovoljne, samo da notri pridejo. Kranjska hranilnica je pa vsem od teh 182 ostalim strankam obljubila, da jim se napravi stanovanja. Po mestu se pa splošno govori, da se več zasebnikov in vpo-kolencev, ki so brez otrok, izseli iz Ljubljane. Nekateri od teh na deželo v obližju mesta, drugi zopet drugam. To je sedaj šele začetek tega oderušstva, kaj pride za tem, nam ni znano. Vprašali boste sedaj, kdo je temu kriv? Temu je kriva organizacija hišnih posestnikov in prevelika lakomnost posameznikov. Ali ni bilo v celji Ljubljani nobenega človeka, ki bi jih bil opozoril, da ne gre tako, stanarine vedno zviševati? Struna je do skrajnosti napeta, lahko vsak hip poči! Kaj pa poretke volitve? — Stranke.

— Narodna dolžnost nas kliče. Ne bijemo boja z orožjem, a kljub temu je boj naš z našimi sovragi na mejah več kot krvav. Tisoč in tisoč slovenske dece bi izgini za slovenski narod za vedno, tisoč in tisoč bojevnikov za našo lepšo prihodnost bi se izgubil, če bi ne imeli naše šolske »Družbe sv. Cirila in Metoda« in »Branibora« v Ljubljani, ki skrbita za našo mejo, za mladino, enkratne borbe. Da pa bosta obe društvi lahko vršili svojo sveto nalogo, je pa dolžnost vsacega Slovenca, da ju po vseh možnostih podpremo. Tudi mi smo bojevniki; s tem, da podpiramo Družbo sv. Cirila

in Metoda, se borimo za lepšo bodočnost. Naj nikogar ne primanjkuje v vrstah, ki se 6. in 7. junija strnejo okoli naših dveh obrambnih društev, da vrše svojo sveto narodno dolžnost.

— 6. in 7. junij bosta cvetna dneva, namenjena Družbi sv. Cirila in Metoda in »Braniboru«. Prosimo vse narodne gospodince in dame, ki se zavedajo svetosti narodnega dela, da bi hotele sodelovati na ta dva cvetna dneva s svojimi močmi in se ustmeno ali pisмено priglase pri »Družbi sv. C. in M.« ali »Braniboru«. Čast je za vsacega, ki stoji med narodnimi delavci in borci. Pri drugih narodnih se v enakih slučajih ne žrtvujejo samo gospodince, temveč tudi dame v zrelih letih. Zavedajo se važnosti trenutka, ki bje. Tudi za naše vrlo narodno ženstvo upamo, da bo v obilni meri se priglasi in sodelovalo pri razpečevanju cvetice in korist Družbi sv. C. in M.

— Tudi gospodje bodo prišli, da prisostvujejo damam pri razpečevanju cvetice. Kdor od gospodov bi hotel sodelovati, prosimo, da se priglasi pri Družbi sv. C. in M. ali »Braniboru«.

— Ključ širom domovine. Narodne dame širom Slovenije prosimo in pozivamo, da dne 6. in 7. junija t. l. nabirajo prispevke za naš narodni obrambni društvi »Družbo sv. Cirila in Metoda« in »Branibor«. Kjer lahko pogrešajo cvetice, naj jih pošljejo v Ljubljano na naslov: »Družbo sv. Cirila in Metoda«.

— V nedeljo so imeli na Rakovniku neko veselico. Baje so dobili iz Rima kip sv. Stanislava. K tej veselici so Salezijanci zbornali ljudi od blizu in daleč. Ker so imeli vse v svoji režiji, so cel dan delali krasne dobčke. Naši gostilničarji so bili s tem seveda oškodovani in se bodo pritožili. Popoldne so imeli na Rakovniku veselico, pri kateri se je pilo in jelo. O »Sveti vojski« ni bilo ne duha ne sluha. Pač pa so trije izletniki videli na Golovcu nekega Salezijanca v tesnem objemu z neko devico. Priče na razpolago. Mi se temu ne čudimo. Golovec je vabljiv in zapeljiv. Počasi bo Rakovnik postal prava božja pot.

— Iz »Slovenskega učitelja« povzamemo, da je postal šišenski nadučitelj Lavtižar blaginjen protialkoholnega društva. Možakar je za to mesto izvrstno kvalificiran. Njegov zabuhli obraz — z rdečo porto na nosu — pa jasno kaže, da je Lavtižar vreden tega odlikovanja. Za počit!

— Po izletu v Šmarje. Iz Šmarje nam pišejo: Prav iskreno se zahvaljujemo Sokolski župi Ljubljana I., ravno tako tudi dol. okrožju, ker nas je počastila s svojim nedeljskim izletom. Prav od srca pa se zahvaljujemo tudi vrlim bratom telovadcem, posebno pa br. Vidmarju, ki so nam nudili krasen užitek pri lepi telovadbi. Enako se zahvaljujemo gospodu Dr. Pestotniku za krasen govor o Sokolski nalogi, posebno pa za povabilo na III. Vsesokolski zlet, ktere ga gotovo udeležimo v večjem številu. Prosimo, da nas zopet kmalu počastite s Sokolskim zletom, kar nam bo v veliko veselje.

— 30letnica pevskega društva »Slavec« v Ljubljani v dneih 30. in 31. maja 1914. Spored. V soboto dne 30. maja, ob 8¼ zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma« jubilejski koncert. Sodelujejo: Operni pevec g. Josip Križal, član kr. zem. kazališta v Zagrebu; kvartet prof. Kozina (gg. dr. Kozina, Dermelj, Završan, Kragelj); orkester c. kr. pešpolka Albert I. kraj Belgičev št. 27; na klavirju g. Anton Černe in društveni pevski zbor (80 pevk in pevcev) pod vodstvom društvenega pevovalke g. Antona Ravnika. Spored koncerta: 1. a) A. Dvořak: Poklonilna koračnica in ples s pentljami iz opere »Rusalka«. b) B. Smetana: Overtura k operi »Libuša«, orkester. 2. Dr. A. Schwab: »Zlata kavgilica«, mešan zbor s sopranskim samospetvom in s spremljevanjem orkestra. 3. a) F. S. Vilhar: »Ukazje«, b) A. Dvořak: Arij Povodnjaka iz opere »Rusalka«, poje g. Križal. 4. a) E. Adamič: »Vasovalec«, b) V. Mirk: »Na trgu«, četverošpeva. 5. a) A. Dvořak: »Tolažba«, b) Fr. Gerbič: »V noči«, ženska dvoglasna zbor s spremljevanjem glasovirja. 6. L. Hudovernik: »V celici«, možki osmerospjev in basovski samospjev s spremljevanjem glasovirja. bas-samospjev poje g. Križal. 7. G. Olinka: Orijentalški plesi iz opere »Ruslan in Ljudmila«, orkester. 8. a) O. Dev: »Hrepenenje«, b) E. Adamič: »Scherzando«, možka zbor. 9. a) R. Wagner: Nagovor Hermana iz opere »Tannhäuser«, b) F. S. Vilhar: »Oj ve magle...«, c) B. Smetana: Arij Kecal iz opere »Prodana nevesta«, poje g. Križal. 10. V. Parma: »Hej fantje, kje ste?«, četverošpev. 11. Dr. A. Schwab: »Dobro jutro«, dev-

ski valček za mešan zbor s spremljevanjem orkestra. — Cene prostorov: Sedeži po 3, 2 in 1 krono; stojališča po 60 v, za dijake po 30 v; se dobivajo pri gospej Češarkovi v Selenburgovi ulici ter na večer koncerta pri blaginji. — V nedeljo dne 31. maja: a) Ob pol 11. uri dopoldne v društvenih prostorih v »Narodnem domu« društveno zborovanje in razdelitev častnih znakov članom-pevcem za 10-, 20- in večletno sodelovanje v pevskem zboru. b) Ob 4. uri popoldne na okrašenem vrtu in v areni »Narodnega doma« velika ljudska slavnost, pri kateri sodelujejo: Društveni ženski in možki zbor, prvi nastop društvenega pevskega naraščaja, godba c. kr. pešpolka kralj Belgičev št. 27. Postavljeni bodo paviljoni. Prirede se razne ljudske igre in zabave, ter se vrši ves čas v areni, ob posebni godbi ples. Vstopnina 50 vln. za osebo, društveni člani in otroci do 10 let prosti. V slučaju slabega vremena vrši se ljudska slavnost istega dne z vsem sporedom v vseh zgornjih prostorih »Narodnega doma«. K obilni udeležbi društvene 30letnice vabi odbor.

— Občni zbor »Dramatičnega društva« se je vršil predvčerajšnjem. V odbor so izvoljeni sledeči gospodje: Predsednik prof. Reiser; podpredsednik podpolkovnik v p. Milavec; tajnik urednik Pesek; blaginjak prof. dr. Pretnar; knjižničar prof. Berce; gospodar dr. Lah; artistična vodji: Oton Župančič in Parma; odbornik Šaplia; revizorja dr. Pavlin in Pirc.

— Občni zbor S. K. Ilirije se je vršil v sredo pri »Roži«. Občni zbor je otvoril predsednik g. Rohrmann, ki je pozdravil člane in goste. »Ilirija« obstoja tri leta in more pokazati na lepe uspehe. Posebno preteklo leto je bilo ugodno in je »Ilirija« dosegla lepih uspehov v vseh panogah športa: pri sankanju (v Bohinju), pri plavanju (v Kraljevi in na Bledu) in v nogometnih tekmah. Tajnik g. Betetto je podal tajnisko poročilo, ki kaže marljivo delovanje kluba. G. Mencinger je podal poročila posameznih sekcij. G. Dev je podal blaginjsko poročilo za l. 1913. Blaginja izkazuje prebitok, upati je, da si bo »Ilirija« na novem igrišču kmalu opomogla in bo mogla še bolj razviti svoje delo. — Na to so bile sprejete izpremembe pravil, na kar se je občni zbor zaključil. Želimo, da bi »Ilirija« našla med nami mnogo prijateljev, da bi mogla v bodoče uspešno tekmovali v domačih in tujih tekmah.

— Sport o binkošti. Za binkoštno dni je naznanjen že nekaj veselice, izletov itd. »S. K. Ilirija« priredi v nedeljo dopoldne ob 10. na novem igrišču pod Tivoli tekmo med dvema domačima moštvoma. Ker lepo popoldne izvabi ljudi na izlete, upamo, da bo s tem občinstvo ugodeno. Tekma bo zelo zanimiva, ker se bo pokazalo, s kakšnimi silami razpolagamo.

— Tesnejša organizacija slovensko mislečih v Ljubljani je z ozirom na bližajoči se sokolski zlet nujno potrebna. Za to se namerava ustanoviti »Slovensko društvo«, ki si bo v prvi vrsti nadelo nalogo, da gre na rok slovenskim gostom, ki prihite na ljubljanski sokolski zlet. Prijateljski razgovor o eventualni ustanovitvi takšne organizacije se vrši danes v petek 29. t. m. ob pol 9. zvečer v posebni sobi gostilne pri »Zlatorogu«. Vse one, ki se zanimajo za tako organizacijo, ki je gotovo nujno potrebna, vabimo prav vljudno, da se tega sestanka udeležijo.

— Veliko pomladansko veselico priredi Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj na binkoštni pondeljek na senčnatem vrtu Ciril-Metodove hiše pri Babiču na Dolenjski cesti 14. Na vspredu so zelo raznovrstne reči, tako da nikomur ne bo žal, kdor se udeleži prireditve. Posebna zanimivost za moški in ženski spol bo brez dvoma vzbujala največje veselje in smeh. O tej stvari bomo že še kaj sporočili. Srečolova ne bo nič. Začetek ob 3. popoldne. Vstopnina 40 v. otroci do desetih let so v spremstvu staršev prosti vstopnine. Igrali bosta dva godbi.

— Binkoštna veselica v Postojnski jami. Kakor vsako leto, vrši se tudi letos na binkoštni pondeljek velika binkoštna veselica v Postojnski jami. K jamski veselici, ki združuje vsako leto več obiskovalcev iz vseh delov sveta v svetovnoznani kraški jami, bodo tudi letos vozili posebni vlaki na binkoštni pondeljek iz Ljubljane, Trsta, Reke, Kormina in Odrice v Postojno. Posebni vlak odhaja iz Ljubljane ob 9. uri 15 minut dopoldne in pride v Postojno ob 11. uri 18 minut opoldne, iz Postojne odhaja ob 9. uri zvečer in pride v Ljubljano ob 10. uri 35 minut ponoči. Vsi velikanski podzemeljski prostori bodo ta dan slavnostno električno razsvetljeni, več godb bode sviralo po raznih podzemeljskih dvorinah. Na

»plesišču« bodo plesateljini občudovalci podzemskih krasot našli dovolj zabave pri plesu. Tudi za telesni blagor izletnikov je v vsakem oziru preskrbljeno. Splošno obeta biti ta dan Potojska jama središče zabave in veselja. Jamska veselica se vrši pri vsakem vremenu, začetek ob 1. uri popoldne, konec ob 7. uri zvečer.

— **Poskušeni zločin proti pravosti pred poroto.** Pred tukajšnjim porotnim sodiščem je bil obsojen 16-letni Matija Vadnal iz Cerknice na šest let težke ječe. Fant je hotel posiliti neko enajstletno deklico. Najprej ji je potisnil nož v vrat, nato pa jo je vlekel k bližnjemu potoku, kamor jo je vrget v svesti si, da deklica utone in da ne pride njegov zločin na dan. Deklica pa se je vseeno rešila. O tem slučaju je »Dan« svoj čas že obširneje poročal.

— **Lisičje jame na Golovcu.** V gozdnatem delu Golovca in sicer v hrušičnih in štepanjevaških deležih je bilo lisič. Tudi letos so se pojavile in ne interesirajo samo lovskih krogov, ampak tudi druge, ki imajo v bližini Golovca kuretno in zalce. Žal, da se lisičine ne morejo zaslediti.

— **Dvoje težkih aretacij.** Te dni je bil aretiran na Dolenjski cesti zaradi vlačuganja 45letni delavec A. Radulovič iz Bihača v Bosni. Izkraj je šel mirno s stražnikom, nena doma pa je legel na tla in se ni hotel ganiti z mesta. Šele s pomočjo nekega civilista se je stražniku posrečilo slednji pripeljati aretiranca do stražnice. Medpotoma se je Radulovič še enkrat vrget na tla in je tudi poskušil ubežati, kar pa se mu ni posrečilo. — Dalje je aretiral neki stražnik v Metelkovi ulici hlapca A. Bečaja iz Blok radi nadležnega proščenja. Bečaj ni hotel iti s stražnikom in se mu je tudi uprl, dokler ga ni ta uklenil. Nato so hlapca prepeljali na vozu na policijo.

— **Prijet tatinski cigan.** V Zeleni jami je policija aretirala 18letnega cigana Franca Hudoroviča, ker je izvršil neko tatvino.

— **Radi vlačuganja** se je pomelil neki stražnik v Sodni ulici z gotovim dninarjem iz Sela. Stražnik je z dninarjem zavljal na policijo.

— **Zločin proti pravosti.** V gozdu, ne daleč od Rakovnika je bil aretiran neki samski čevljarški pomočnik zaradi poskušene zločina proti pravosti. Sodišče bo imelo s fantom opravka.

— **Karambol.** Na Bleiweisovi cesti sta trčila dva kolesarja drug ob drugega. Oba sta padla na tla in se lahko poškodovala. Tudi obe kolesi sta pokvarjena.

— **V mestni klavnici** se je od 10. maja do 17. maja 1914 zaklalo: 61 volov, 4 bikov, 14 krav, 119 prašičev, 160 telet, 33 koštrunov, 75 kozličev. Vpeljanega mesa je bilo 319 kg. Zaklane živire se je vpeljalo 70 telet, 17 kozličev. Opomnja: dve govodi z malimi zobmi.

— **Umrli so v Ljubljani:** Marija Založnik, žena tovarniškega delavca, 35 let. — Ivan Jelovčan, bajtarjev sin, 4 dni. — Ksenija Petročnik, hči c. kr. geometra, 9 mesecev. — Ernest Radovič, bančni uradnik, 28 let. — Vladimir Ilesič, profesorjev sin, 16 let. — Fran Kokalj, sobni slikar, 52 let. — Marija Remec, hči tovarniške delavke, 2 dni. — Josipina Rudkovsky, šivilja, 52 let. — Josip Suchanek, harfenistov sin, 2 meseca.

— **Specijalni večer z volaško godbo** vrši se danes ob pol 9. ob ugodnem vremenu na vrtu. Predvajala se bo zanimiva Nordisk-drama »Mesečnica«. Poleg tega še »Drama s št. 23.«, krasna veseloigra in dve drugi prvovrstni sliki. — Jutri v soboto »smelodržni Dick«, senzacijska in iznajdljiva drama.

— **Kapitana Saturnina Farandola** čudoviti dogodiljaj. Vse, kar si je prebujna fantazija prikljubljene francoskega pisatelja Julesa Vernea mogla izmisliti, vidimo v čarobnih slikah pred seboj na platnu — živo. Kakor bi gledal človek bajke iz »Ti-soč in ene noči«, se mu zdi. Prekrasno Mysoro vidimo, kako jo odvde Saturnin, njiju življenje opazujemo pod valovi, prikaže se morskimi somi, ki požre Mysoro, ki jo pa pozneje v Avstraliji zopet reši Saturnin. Iz povesti »Potovanje okoli zemlje v 80 dneh« znani Fileas Fogg upleni Saturninu nevesto, Saturnin pa mu jo odvzame s svojo zračno flotilo itd. Vse to se vidi od danes naprej v Bachmaierjevem Grand Elektro Bioskopu.

Trst.

»Piccolo« prav nesramno zagovarja tukajšnji magistrat zaradi znane avtomobilske nesreče. Pravi, da se to zgodi lahko v vsakem mestu in primerja slučaj Duncan v Parizu s Trstom. Budalost! S tem le indirektno potrjuje, da je magistrat nesreče kriv zaradi neoprajene obrežja. Toda Knoblocherjevi de-

dič in sorodniki bodo vseeno tržanski magistrat tožili. Kdo je torej avtomobilske nesreče kriv? Sofer ne, ker ni poznal Trsta. Mar avtomobil sam? Ne. Sam se ni zagnal v kanal. Torej je kriv edinole tržaški magistrat, ki ni na nevarnem mestu postavil svarilne luči. Morda bo ta nesreča gospode na magistratu nekoliko izmodrovala. Čas za to bi bil že davno.

— **Albanija v rimskem parlamentu.** Albanija je bila na dnevnem redu rimskega parlamenta v torek, 26. t. m. Minister di San Giuliano je pel po stari navadi sopran ravnotežju v Jadranskem morju, za katerega skrbi prav posebno Italija. Tudi Vidovega bega na »Misurato« ni pozabil in bil je zelo zadovoljen, da je dosegla Italija tako čast (to namreč, da je Vid zbežal na italijansko ladjo). Di San Giuliano je žel za svoje izvajanje burne aplayze. Kako bi tudi ne! Saj je govoril o razširjenih mejah! Berchtold ne more tako!

— **Tržaški občinski svet.** Torkovo sejo trž. obč. sveta je otvoril župan ob 7:30 in opravil odsotnost osemih obč. svetovalcev, med katerimi sta bila tudi inž. Doria in poslanec Malalan. Prošnja »Slovenskega učiteljskega društva za Trst in okolice« je bila odkazana šolskemu odseku. Po nekaterih krajših predlogih je mestni svet prišel zopet z debato o soški elektrarni. Med debato je prišlo do medklic od slovenske strani in do polemike med dr. Bročičem in dr. Wilfanom. Ko se je vihar nekoliko polegel je prišlo do glasovanja. Pri koncu je še vladni zastopnik prečital protest proti Pittonijevim obdolžitvam pol. ravnatelja Manussija, nakar je zahteval posl. Puecher še nekaj pojasnil; po županovem odgovoru je bila seja zaključena. — Včeraj, v četrtek se je vršila seja zopet kakor navadno.

— **Snoči je bila seja mestnega sveta preložena.**

— **Podružnica NDO. pri Sv. Jakobu** priredi v nedeljo 31. maja t. l. veliko veselico v »Delavskem konsumnem društvu« pri Sv. Jakobu. Bratska društva so naprosena, da se ozirajo na to prvo prireditev šentjakobske podružnice NDO.

— **Prejeli smo.** V noči od sobote na nedeljo so italijanski mazači namazali na vogalu ul. Boschetto, ob križišču cest v Lonjer in k sv. Ivanu table na tobakarni g. Zeleznikove. Pobašini so pri svojem opravilu rabili prekuhan katran. Poleg slovenskih napisov pa so namazali tudi obadva avstrijska grba. G. Zeleznikova trpi 50 kron škodo. Kaj pravi k temu pobalstvu naša policija?

— **Došlo Gerlanec, o katerem smo že pisali** pod naslovom »Igra po kroni in kuhinjski noži«, je vsled zadobljenih težkih poškodb umrl v bolnišnici. Kakor smo že pisali, se je med Gerlancem in Lukežičem razvil oster prepir radi štirih kron, vsled katerih je Lukežič Gerlanca porezal s 23 centimetrom dolgim kuhinjskim nožem. Gerlanec so sicer takoj po prevozu v bolnišnico operirali, pa ni mnogo pomagalo. Sprva je kazal znake ozdravljenja, naenkrat pa se mu je obrnilo na hujše in v torek zvečer je umrl.

— **Samomor starca.** V noči od ponedeljka na torek se je zastrupil 56letni Anton Ferluga. Izplj je v postelji dozo nekega strupa in kmalu nato umrl. Truplo je prepeljalo pogrebno podjetje Zimolo k Sv. Justu.

— **Možgane si je pretresel** 44letni delavec Martin Sila, stanujoč v ulici Torre bianca št. 31. K Sili je bil poklican zdravnik, ki je velel nesrečnega prepeljati v bolnišnico. Njegovo stanje je zelo težko.

— **Nezgoda na delu.** Konstruktor Karol Karlovič ima opravka v ladjedelnici in je bil te dni na neki torpedni ladji, ki je še v delu. Pri svojem opravilu pa je padel z nekega mostiča in se močno poškodoval. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je bil sprejet v četrti oddelek.

— **Na tla je padla 20letna Marija Furlani** in pri tem zadobila več poškodb. Pomagali so ji na zdravniški postaji.

— **Zdrsnilo** je 23letni A. Donauer. Pri tem je padla na tla in si izpahnila levo nogo. Telefonirali so po zdravniško postajo, ki je takoj prispela. Zdravnik je Donauerjevi nogo obvezal, jo naložil na voz in jo prepeljal na dom.

— **Desno roko si je poškodoval** 12letni Angel Bori, stanujoč v ulici Cereria št. 2. Prvo pomoč so mu podelili na »Igei«, nakar je deček odšel domov.

— **Aretacija.** Aretiran je bil neki uslužbenec drž. železnice, Jos. Beer, ki je okužil služkinjo svoje žene z neko venerično boleznijo. Beer je dekleta večkrat spolno zlorabil. Dekle, ki je komaj v 14. letu starosti, je že četrty mesec v drugem stanju. Dekleta so prepeljali v bolnišnico, Beer pa je šel v zapor.

— **Na progi Trst-Divača** južne železnice je uslužbenec kot zdravnik dr. Avieni, ki ne zna niti besedice slo-

venski. Dr. Avieni je zelo oduren človek in se rad otresa svojih dolžnosti. To lahko potrdi sledeči slučaj: Na postaji Herpelje-Kozina je delavec ponesrečil in si zlomil rebro. Dr. Avieni je bil o tem telegrafično obveščen. Kaj stori dr. Avieni? Brzjavil nazaj: če je težko poškodovan, naj gre v bolnišnico. In dr. Avieni je prišel preiskat delavca šele čez dva dni. Tedaj se je opravičil, da mu je bil brzjav nerazumljiv. Ali res? Ne vemo. Dr. Avieni je tako trdil. Sicer se o gospodu zdravniku ve še marsikaj, pa mu zaenkrat prizanašamo. Po priliki ga bomo krstili drugič z mastnejšimi podatki.

— **N. S. M. O.** ima nočjo sestanek v prostorih N. D. O. Zadnjič je bila dvorana oddana drugim in se tega v listih ni moglo več preklificati. V petek pa se vrši sestanek brez vsake zapreke in so vabljeni nanj vsi člani in prijatelji, ker je na dnevnem redu tudi izlet v Sv. Križ.

— **Binkošti se bližajo,** in z njim tudi seveda italijansko razgrajanje po slovenskem škedenju. Kaj je ukrenila policija? Ali je izziščem prepovedala vohod? Kaj še! Kordone bodo poslali v škedenj. Močne kordone stražnikov. Mi vprašamo samo, če misli policija, da se bomo pobijali? Razbojniki pa še nismo! No, pa bomo zaenkrat Italijani obkoljeni od orožnikov in policajev. Svarimo pa to mrhovino, naj nikar ne izziva, ker se bomo sicer poravnali ob drugi priliki.

— **Konjske dirke** na monteblskem hipodromu so vsled slabega vremena preložene.

— **Deževje** nas prav dobro zaliva že nekaj dni. Dnevi so zaspani in temni, od jutra do večera sam dež. Zeleli bi si nekoliko solnca, saj je dež že itak dovolj ohladil.

— **V Napolju** je umrl velik gledališki umetnik Stanislav Ciarli. Pogrebi so ga ob velikem spremstvu te dni.

— **Tat na kolesu.** 44letni A. Freibauer je hotel priti ceno do kolesa. No, v ponedeljek se mu je ponudila lepa prilika, polastil se je kolesa Lloydovega uradnika Martelanca in zdrčal na njem proti mestu. Kolo je bilo vredno 240 K in Freibauer se je vozil na njem z velikim zadovoljstvom. Pa se ni veselil dolgo. Na trgu Verdi ga je policaj ustavil in mu velel stopiti na tla z ukradenega kolesa za vedno. Freibauer je tatvino priznal in čepi sedaj v zaporu.

— **Po obrazu.** V noči od torka na sredo je bil ranjen v rabuki 42letni oglar Ivan Gorivec. Gorivca so porazili po obrazu. Na zdravniški postaji so ga obvezali. Kje je bil ranjen in ranitela nocoj izdali.

— **Desni kazalec si je poškodoval** 33letni kovač Ivan Vatovac v sredo med jutrom. Obvezali so ga na ambulanci pri sv. Roku. — Podobno poškodbo si je prizadjal tudi Josip Veljač. Tudi Veljača so obvezali na ambulanci pri sv. Roku.

— **K avtomobilski nesreči** se nam poroča: Preiskovalni sodnik dr. Lucardi je soferja zaslišal. Daltin je izpovedal, da ni zakrivil nesreče nikakršnega defekta v avtomobilu temveč njegovo nepoznanje mesta. Na mestu, kjer je avtomobil zadel v vodo ni namreč niti svarilne table niti zato potrebne luči. Daltina so po zaslišanju zaprli. O nesreči so bili obveščeni sorodniki mrtvega barona Knoblocha v sredo jutraj. V torek so bile zaradi slabega vremena, vetra in dežja telefonske zveze pretrgane. Knoblochovo sestro so o nesreči obvestili že v noči od torka na sredo. Barona Knoblocha prepeljajo v Gradec, hotelskega slugo pa pokopljejo na tržaškem pokopališču pri sv. Ani. V morju so našli pilotno torbo, pafico in dežnik, ki je vse lastnina pokojnega barona. — Hotelski sluga je bil iz Prusije, kjer biva njegov stariši. — Avtomobil so spravili v sredo v garažo tukajšnjega hotela »de la Ville«, odkoder ga prepeljejo pozneje v Portoroče.

— **Pogreb avtomobilskih žrtev** se vrši danes popoldan. Ob 3. popoldne popeljejo krsto barona Knoblocherja v Gradec z vlakom. Ob 4. popoldne se bo vršil pogreb sluga Renigolda.

— **Aretiranec na Krfu ni Zanler?** Zadnje vesti s Krfu poročajo, da aretiranec na Krfu ni identičen s Zanierjem, Pichlerjevim morilecem. Aretiranec je baše neki dezerter.

— **Smrt železniškega kontrolorja.** V sredo zvečer se je zgrudil na tla v ulici Valdirivo 50letni Robert Gayer. K Gayerju so klicali zdravniško postajo, ki mu pa ni mogla več pomagati, Gayer je bil že mrtev. Na mesto nesreče je prispel policijski uradnik Znidaršič, ki je dogodek vzel na zapisnik. Gayerja so prepeljali v mrtvašnico k sv. Justu.

— **Ogenj je izbruhnil** predinočnim v vili prof. Candottija, ki stanuje v Kiadinu. Na mesto so bili takoj poklicani ognjegasci, ki so požar po enournem gašenju omejili. Škode, ki jo krije zavarovalnina, je tisoč kron. — **Zdrsnilo** je 41letni Ani Gavio, ki si je pri padcu močno poškodovala nogo. Gavio so zdravniki na

mestu obvezali in jo veleli prepe-
ljati v bolnišnico, kjer so jo sprejeli
v četrti oddelek.

— **Na zdravniški postaji** se je zgla-
sila služkinja Natalija Gabrielli in
prosila pomoči. Zdravniku, ki jo je
obvezoval, je povedala, da jo je
sprekljal zaročenec z dežnikom. Ga-
briellijeva ni hudo poškodovana.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA PRI SV. JAKOBU.

Trst, 27. majnika.

O družinski tragediji, o kateri
smo poročali že v včerajšnji številki,
smo dobili še sledeča pojasnila:

V ponedeljek zvečer.

Gerkman je prišel v neko šent-
jakobsko gostilno s svojo ženo kakor
ponavadi. Prisleda sta k znanecu
Schleichelu in pričela z njim govo-
riti! Tisti večer je bil Gerkman kaj
slabo rapoložen. Ko so sedeli pred
gostilno, ni hotel Gerkman povžiti
ničesar. Odklonil je ponudeno mu
pivo in tudi sir. Slednjič sta ga ven-
darle žena in Schleichel pregovorila,
da je nekaj zavžil. Gerkmanova žena
je bila zelo vesela in se norčevala
iz vsega. Gerkman pa ni bil zgovo-
ren in je v tupatam zamahnil z
roko. Opolnoči so gostilno zapustili.

Kaj se je zgodilo poslej?

Kaj se je zgodilo poslej, ne zna
pojasniti nihče. Iz Gerkmanove iz-
povedi je razvidno, da se je Schlei-
chel poslovlj š pred vrati (in ni šel
na kavo) in odšel domov. Gerkman
je potem z ženo stopil v stanovanje,
kjer sta se sprla.

Umor med spanjem.

Po sedanjih izpovedbah sodeč,
je Gerkman svojo ženo umoril med
spanjem. V prepiru ni hotel imeti z
moriškim orodjem nikakršnega o-
pravka. Premišljeno je čakal, da je
žena zaspala in potem vzel v roke

brivno britev.

se speči ženi približal in ji prerezal
vrat. Vrat je prerezal okoliokoli;
kajti, kakor je videl naš poročevalec,
se je držala glava le od zadaj. Ger-
kman je moral torej prav po mesar-
sko rezati. Žena se v spanju najbrže
ni branila. Na prsih se je videlo
sklenjne roke. Najbrže je roke skle-
nila instinktivno, v spanju, ko je
začutila bolečino. Kričala ni nič, ker
bi se bila sicer zbudila v sobi speča
otroka, ki pa o kakšnem kričanju
ne vesta popolnoma nič.

6letni sinček.

Gerkmanov sinček je povedal
sledeče: Nanaglomla sem se ponoči
prebudil. V polnu sem videl, kako
je oče odlagal krvavo brivno britev
in se oblekel. Potem je dejal: »Grem
na policijo.« Jaz nisem niti slutil
zakaj gre. Potem sem zopet zaspal.
Ko sem se zjutraj prebudil, sem
opazil krvavo postelo, ob kateri je
bilo več policajev. Matere ni bilo
nikjer. Deček pripoveduje, da ga je
mati strahovito pretepala.

Gerkmanova

ni bila niti vzor mati, niti vzor žena.
Mož se je moral mučiti nočindan, da
je s svojimi trdo prisluženimi denarji
prehranil družino. Žena pa je ho-
dila v klobuku, nosila tepe obleke in
bila sploh v vsem zelo potratna.
Blagor družine ji ni bil pri srcu. Z
otroci je ravnila skoro nematerin-
sko. Izven hiše pa je znala igrati vlo-
go požrtvovalne gospodinje in skrb-
ne žene. Toda, kdor jo je poznal, je
vedel, da je takšno obnašanje le o-
umetničena šminka.

Gerkmanova je bila Slovenka
in je govorila tri jezike. Najraje je
govorila slovenski, po potrebi — in
posebno v Schleichelovi družbi pa
se je morala posluževati nemščine,
katere je bila jako dobro vešča.

Zločinec Gerkman

je bil miren in tih mož. Trudil in
mučil se je za družino, pa mu je ves
zaslužek poglajala žena, ki je živela
nad vse lahkomišelnost. Človek, ki je
sedel z njim pri isti mizi, ne bi si
mogel niti misliti, da biva v tem člo-

Antona Javernika, Trst,

ulica Farnetto 33??

Sprejemajo se tudi popravila.

veku tako krvoločna zver. Z vsemi
je bil prijazen, njegova priljudnost
mu je zagotovila prijazen sprejem v
vsaki družbi, čeprav je bil sam le
navaden težak. Varčnost njegova se
lahko spozna že v tem, da je hranil
v neki gostilni tudi denar. Vsak te-
den je izročil gostilničarju eno kro-
no in tako se je polagoma nabrala
svota trinajstih kron. — Na predve-
čer umora je bil zamišljen in tih. Za
svoje dejanje se je moral prav dobro
pripraviti, sicer bi bila njegova mir-
nost nemogoča. Ko se je po umoru
javil policaj na ulici, in ga je opa-
zil gostilničar, pri katerem je še
prejšnji večer pil, mu je dejal:

»Adijo! Zdaj gremo!«

Tako se je izvršila drama, ki bo
odločila novo pot doslej obupanega
moža. Gerkman je imel za edini iz-
hod iz svojega obupa — umor. Oma-
deževal je sicer z njim sebe — mo-
ža in svojima otrokoma očeta, toda
potolazil je z njim svoje notranje
razburjenje in razdipljane strasti.

K UMORU GERKMAN.

Trst, 28. majnika.

Dobili smo še sledeče informa-
cije: zakonska Gerkman sta prišla
še pred krakim časom iz Ljubljane
in sta živela v Trstu komaj par me-
secev. — V mrtvašnici pri sv. Justu
so babico Marijo Gerkmanovo raz-
telesili v sredo ob asistenci sodni-
ske komisije (dr. Lucardija in dr.
Vračkota) ter zapriseženih zdravni-
kov Seuniga in Martinsa. Zdravnika
pravita, da je Gerkmanova umrla
vsled prezezanega vrata. Ni izklju-
čeno, da je bila pokojnica umorjena
med bdenjem. Na telesu Gerkmano-
ve ni bilo bunke, po kateri bi se
lahko presodil silobran umorjenke.

Truplo so prepeljali k sv. Ani
na pokopališče.

SAMOMOR MINISTERIJALNEGA URADNIKA.

Trst, 28. majnika.

Snoči je skočil z okna četrtega
nadstropja v ulici A. Manzoni bu-
dimpeštanski ministerijalni uradnik
Jurij Moser. Moser je bil 55 let star
in je bil v Trstu šele en dan. — Na
mesto nesreče je bila takoj pozvana
zdravniška postaja. Nesrečnega sta
preiskala zdravnika dr. Monti in dr.
Anna, pa je bila vsaka pomoč zaman.
Ranjenec je ležal na dvorišču v luži
krvi. Za zdravniško postajo je do-
spela na mesto nesreče tudi sodni-
ska komisija, ki je stvar vzela na
zapisnik. Natančnejših podatkov o
Moserju ni.

Povodenj na Ko-roškem.

Z vseh strani zapadne Koroške
prihajajo poročila o velikih povod-
njih, ki grozijo s katastrofo zljiskl
dolini in beljaški okolici. Od ponde-
lka neprenehoma dežuje. Vsled te-
ga je Zilja močno narasla in presto-
pila bregove. Voda je vdrla v kleti
in napravila povsod mnogo škodo.
Odplavila je s seboj tudi par tisoč
kosov lesa in žaganice.

V Beljaku vlada velik strah pred
naraščajočo Dravo, ki stoji že štiri
metre nad normalo. Vsak čas se
utegne razliti čez bregove. Po vodi
plovejo bruna, deske, drevesa, ža-
ganice in ostanki podrtih koč. V oko-
lici je Drava bregove že prestopila.
Vzhodna stran Beljaka, nagnjena
proti Dravi in nižja kot zapadni del
mesta, je že utrpel močno škodo.
Kleti so pod vodo. Tudi cesta proti
Mariji ob Zilji je pod vodo. Most čez
Ziljo pod vasjo je v nevarnosti, da
ga izpodnesejo valovi.

Grozeča poročila prihajajo tudi
z Zgornje Koroške in Zgornjega Dra-
vograda.

Zlito je uničeno, pokrajina pod
vodo, vse je podsuho s peskom. Kot

Binkoštni pečenjak!

Jasna glava odreže ta recept in ga poizkusi.

Dodatki: 25 dkg sir, masla, 20 dkg, sladkorja, 7 jajec, beljak stepen v sneg, 50 dkg pšenične moke, 1 zavojček dr. Oetkarja praška za peko, 10 dkg vamberlov, 10 dkg rozin, 5 dkg citronata, zdrobljena rmena koža polovice limone, nekaj soli, 1/2 do 1/4 litra mleka.

Pripravljanje: Surovo maslo umešaj penasto, daj sladkor, rumenjake, mleko, sol, moko, to z praškom zmešano, k temu vamberle in rozine, nazadnje citronat, citro-nino kožo in sneg. Napolni tvarino v namaščeno in z mandelji potreseno obliko in peči pečenjak približno 1 1/2 ure.

Opomba: K testu se da toliko mleka, da teče debelo od žlice.

Saturnin Farandola

čudoviti doživljaji.

Predstave vsak dan ob 4^{1/2}, 6^{1/2}, 8^{1/2}; ob nedeljah in praznikih ob 2^{1/2}, 4^{1/2}, 6^{1/2}, 8^{1/2}.

Kinematografski večeri burkežev, največja veselost 2 uri predvajanja

petek 29., sobota 30., bink. nedelja 31., binkoštni ponedeljek 1. junija.

Bioskop Bachmaier

Cene prostorov: 1 K 30 vin.; 1 K; 80 vin.; 40 vin.

jezero izgleda kraj v okolici Zgor-
njega Dravograda.

Zločinska družba zasačena.

Zagreb, 27. maja.

Tatvine in umor.

V poslednjih treh mesecih so bile izvršene v zagrebski okolici ve-
like in zelo drzne tatvine. Pred ne-
kaj dnevi se je pa v Starjaku pri
Brezovici izvršil roparski umor, o
katerem se je v »Dnevu« že itak
poročalo. Da bi vendar enkrat pri-
šli predznim roparjem na sled, so
orožniške postaje v Odri, Vel. Go-
rici, Lekeniku, Stupniškem obrežju
in Samoboru začele z obširno pre-
iskavo.

Roparska družba, ki so jo za-
čeli orožniki zasledovati, je bila
strah in groza

celega okraja. V Cvetkoviču, v Odri
so bili izvršeni ropi. Napravljeno je
bilo mnogo škode; za zločinci pa ni
bilo ne duha ne sluha. V Starjaku,
kjer je bil pred nekaj dnevi umorjen
in oropan krčmar Radičević, je bil
tudi nekdo oropan. Ravno tako v
Blatu, Desprinu, Tumbri, Demerju,
in Gorenjem Stupniku. Od Zagreba
do Gorjancev je bilo torišče preme-
tenih roparjev. Vsi ropi so bili izvr-
šeni po noči in silno drzno. Od pre-
možnega kmeta do revnega bajtar-
ja, vsi so čutili pest, nož in puške
tolovajev. V par mesecih so napra-
vili 3000 K škode.

Tolovajska družba in njen poglavar.

Po dolgem preiskovanju so
orožniki dognali, da je družba pre-
cej velika in v zvezi z nekaterimi
kmeti, ki so od roparjev kupovali
ukradene in oropane stvari ali pa
jim dajali tudi skrivališče. Kmetje
pomagali so že zasačeni in dani
pod ključ.

Pred pol leta je ta družba na-
padla, ranila in oropala tudi trgovca
Majerja. Člani družbe so bili ljudje,
ki so bili za časa zločinca Brezovi-
ča obsojeni na dolgoletno ječo. Ko so
prestali svojo zasluženo kazen, so se
pa vrnili k svojemu poklicu. Neka-
teri člani družbe so sinovi onih zlo-
činskih očetov in s tem pokazali,
da jabolko ne pade daleč od dreve-
sa. Vsaka družba potrebuje pogla-
varja. Tudi ti tolovaji so si zbrali
svojega voditelja in piše se Kunštek
Stefan, ki jih je vodil od ropa do ro-
pa. Njegova ožja tovariša sta Fran-
jo Horvatić in 30letna Ana Badrić
iz glinskega okraja. Kunštek je star
še 27 let, Horvatić 29 let, Ana Ba-
drić pa 30 let.

Kako so oboroženi.

Stefan Kunštek in Franjo Ho-
rvatić imata puške dvocevke, samo-
krese in nože; Ana Badrić ima sa-
mokres. Ta okolnost dokazuje, da
so bili ti trije, ki so ubili krčmarja
Radičevića. Na trupu je bilo namre-
č opaziti rane, ki so izvirale iz re-
volverjev in pušk. Puške roparja
skrivala na ta način, da jih razstavita
ter zavijeta v blago, napravita iz te-
ga blaga sveženj, ki ga nosita na
hrbtu, prikrita s plaščem.

Preiskava, napad in smrt.

Sled za Kunštekem je orožnike
peljala v Stenjevec, ker so pri raz-
nih sumljivih osebah izvršili hišno
preiskavo. Pri tej priliki je orožnike
napadel Stjepan Vukmanić, sin
Brezovičevega tovariša Vukmani-
ča, ki je bil obešen. Orožniki so
morali proti Vukmaniću uporabiti
orožje. Vukmanić je bil ranjen, hotel
je bežati, toda že po par korakih se
je zgrudil — mrtev. Kunštek so
orožniki že na sledu.

Najnovejša brzojavna in telefonska poročila.

Vesile v Albanijo. — Avstrijski poslanik v Albaniji smešna figura. — Tudi Valona se pri-
pravlja.

AVSTRIJSKA DELEGACIJA.

Budimpešta, 28. maja. Avstrijska delegacija je uveljavila in sprejela po kratki debati ujedini proračun, na-
kar so bile urejene tudi vojne in
mornariške dobave. Naposled je bil
sprejet tudi mornariški proračun.

AVSTRIJSKA ESKADRA.

Malta, 28. maja. Avstrijska eska-
dra je danes zvečer odplula z Malte

Znamenit, jako zabaven, mističen, film
po enakem romanu Jules Vernea.

Angelo Novak Ljubljana

Čevlji

prvovrstne kvalitete

kakor elegance!

16.50

12.50

proti Valoni in ostane v Valoni do
1. junija.

GRŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK.

Atene, 28. maja. Ministrski pred-
sednik Venizelos bo napravil zopet
pot po Evropi v svrhu novih pogaj-
anj glede vprašanja otokov.

AMNESTIJA IN ABOLICIJA V
BOSNI IN HERCEGOVINI.

Sarajevo, 28. maja. Uradni list
prinaša naslednje silno važno naj-
višje cesarsko odredbo: »Pomilo-
ščam vse srbske državljane, ki so
bili v Bosni in Hercegovini do današ-
njega dne pravomočno obsojeni za-
radi zločina volonstva in odredam,
da oni srbski državljani, ki so bili
do današnjega dne v Bosni in Herce-
govini obsojeni, pa še ne obsojeni,
vsled osumljenih kaznivih dejanj, ne
smejo biti obsojeni in da se proti njim
naperjeno kazensko postopanje ne-
mudoma ustavi.« (Kakor je znano, je
pred nekaj dnevi tudi kralj Peter po-
milostil vse avstrilske špijone, ki so
bili ujeti v Srbiji.)

VESELE POIDEJO V ALBANIJO
MIRTI.

Dunaj, 28. maja. Posvetovanja
in pogajanja med veseljami glede
ukrepov v Albaniji še niso končana.
Odkločilo se še ni na nobeno stran.
Krožijo pa vesti, da je Anglija dala
privoljenje za mednarodno akcijo,
le Rusija se je noče udeležiti.

EPIRCI NABILI ALBANCE.

Solun, 28. maja. Listi poročajo,
da so Albanci včeraj napadli Delvi-
no, toda Epirci so jih popolnoma po-
razili.

TUDI V VALONI GROZI.

Rim, 28. maja. Listi prinašajo
alarmujoče vesti iz Valone. Presene-
čenja niso izključena. Listi zatruje-
jejo, da je Izmael Kemal na potu v
Valono, kjer bo začel z novo akcijo.

AVSTRO-OGRSKI POSLANIK V
ALBANIJI SE JE OBNESEL.

Dunaj, 28. maja. O avstro-ogr-
skem konzulu v Draču Loewenthalu
se širijo interesantne vesti. Pokazal
se je popolnoma nezmožnega voditi
vsako akcijo. Zunanji urad na Du-
naju je bil vedno napačno ali nepo-
polno informiran, tako, da so ga al-
banski dogodki popolnoma presene-
tili.

Tudi bojazljivega se je pokazal
avstro-ogrski poslanik in je za kne-
zom prvi bežal na avstrijsko ladjo.
Vse posle je pri tem pustil v rokah
tajnika Bergera, ki je seveda tudi
kapaciteta. Pri pogajanjih med kne-
zom in vstasi se na avstro-ogrski
zastopnika sploh nihče ni oziral. Vse
je vodil le italijanski poslanik, ki je
pokazal občudovanja vredno ener-
gijo in premetenost.

NOREC S KOVČEKOM BOMB.

Bomba na hrbtu.

Pariz, 28. maja. V Limonestu je
bil aretiran tri dni pred prihodom
prezidenta v Lion delavec, ki je imel
kovček eksplozivnih snovi. Kovček
bi moral eksplodirati na vsak pritisk,
toda mehanizem je odpovedal. Na
hrbtu je imel bombo, ki je bila na-
menjena eksploziji. Potom električ-
nega toka iz aparata, ki ga je nosil
na prsih, je hotel povzročiti eksplo-
zijo bombe in svojo smrt potem, ko
bi bil ubil druge. Pravi se, da je no-
rec.

ESSAD PAŠA V CARIGRAD.

Solun, 28. maja. Essad paša se v
kratkem vrne v Carigrad.

KONFERENCA DIPLOMATOV.

Dunaj, 28. maja. Avstroogrski
poslanik v Petrogradu je imel po-
svetovanje z Berchtoldom in pozne-
je z italijanskim poslanikom ter
avstroogrskim poslanikom v Cari-
gradu.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vi-
narjev. Pismenim vprašanjem le priložiti
znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaš-
ih ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zu-
nanji inserenti v znakah. Zaključek malih
oglasov ob 6. uri zvečer.

Mesečna soba, 2 lepi sobi z bal-
konom in prostim vhomom se v Sod-
ni ulici št. 6. I. nadstropje, takoj
odda. 470—x

Sladko vino

za dame zdravniško priporočeno in
močno vino iz južne Dalmacije pri-
poročila

M. Žerjav, Strelška ulica
št. 31.

J. Zamljen

čevljarski mojster

v Ljubljani, Gradišče št. 4

izvaja vsa čevljarska dela do najfinije izvršitve
in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorke in
telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera pri-
poslan čevljev.

Cvetlični salon

Viktor Bajt

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6
(zraven pošte)

priporoča nagrobne vence,
šopke in vsakovrstne cvet-
lice po najnižjih cenah.

Točna in solidna postrežba!

Brzjavni na VIKTOR BAJT,
Ljubljana.

!! Čudovito po ceni !!

700 kosov za samo K 3.75.

Krasna pozlačena 36 ur natančno idoča
precizijski Anker-ura z lepo verižico in
3letno garancijo, 1 svilena kravata za
gospode, 1 kravatska igla iz bele masivne
pale garantirano nezlomljiva, 3 fini robci,
1 prstan za gospode z imit. dragim kam-
nom, 1 cevka za smodke imit. jantar,
1 krasno žepno ogledalo, momentni foto-
graf, 1 fini zobotrebec iz 4 delov, 1
damska broša „novost“, 1 par manšet-
nih gumbov double-zlato „ideal“ s pa-
tentno zaklepko, 1 krasen album za
slike, obstoječ iz raznih najlepših slik
sveta, ki se za nje vsak zanima, 1 krasni
damski vratni koljč iz orientalsk. biscev,
belo, nerazlomljivo, 20 finih korespon-
denčnih predmetov in še 610 različnih
predmetov, ki so v hiši zelo potrebni,
vse skupaj z uro, ki je sama vredna
tega denarja, velja le K 3.75.

Pošilja po povzetju eksportna trgo-
vina „Louvre“

F. Windisch, Krakau Nr. B./IV.

NB. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Šelenburgova
ulica

Slavnemu občinstvu vljudno na-
znanjam, da bodem letos o priliki
25 letnice obstoja moje trdke pro-
dajal

birmanska darila

kakor: ure, verižice, obeske, prstane,
uhane itd. po znatno nižjih cenah.

Edina zaloga najboljših ur z lastno
znamko „Tup“.

Lastna delavnica z električnim obra-
tom za popravila in nova dela.

Lud. Černe

juvelir in trgovec

Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Baška!

Prvo čisto slovansko kopališče ob Adriji

Hotel Velebit

lastnik Hrvat A. Tudor na otoku Krku
(Veglia), Istra.

Izvrstna kuhinja, nič zdraviliške takse.

Hotel ima krasen položaj, je okoli 20 korakov
oddaljen od morja proti kopališču. Nova mo-
derna zgradba; oskrbljen je z izvrstno pitno
vodo. Pred hotelom velika terasa. Dnevna
zveza s parobrodom z Reko. Vse informa-
cije, prospekte, daje zastoj in franko lastnik
hotela.

Pozor gostilničarji in konsumentii!

Zajamčeno pristni štajerski

Jabolčnik in hruškovec

poraben za rezanje vina iz najbolj znane Stajnerske okolice,
krepilen in močan, razpošilja proti povzetju od 100 l naprej

G. MITTERBERGER, poštni predal II. v Wetzeldorf pri Gradcu, žel. postaja Grader.

Cene: prima jabolčnik 100 lit. od K 20 do K 22,
prima hruškovec močan „ „ od „ 17 do „ 20.

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana,
Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških
klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za mo-
distke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Za binkoštno praznike.

Velika prodaja
oblek za gospode,
dečke, dame in de-
klice. Primerna bir-
manska darila po
globoko nižjih cenah priporoča

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Telefon 132.

Telefon 132.